

FIGURES LLEIDATANES

Domènec Carrové i Viola

Els lectors d'aquest Butlletí recordaran el nom de Domènec Carrové i Viola perquè, en diverses ocasions, els seus treballs hi han aparegut i s'han llegit sempre amb interès. Fou un català inquiet i lluitador, nascut a Balaguer l'any 1896, que dedicà la seva vida al millorament i al progrés de la ciutat dels comtes d'Urgell i, també, a l'enaltiment dels ideals de la terra en un horitzó ample de liberalitat i de justícia.

Les essències de la història i de la realitat evident inspiraren sovint els seus actes i la seva ploma, i tant en la línia de conducta com en el fruit del seu treball intel·lectual, la seva ànima fou tothora fidel als valors autòctons i permanents, pels quals se sacrificà i sofrí vicissituds llargues i continuades.

Realitzà estudis de peritatge mercantil, però la passió per la lectura li permeté de posseir una sòlida cultura, que posà al servei d'una causa noble. El passat de Balaguer el preocupà de preferència i dedicà diversos treballs a les figures rellevants i als monuments de la seva ciutat.

Ocupà en diverses ocasions càrrecs públics, de representació popular, i també llocs de responsabilitat en periòdics, societats i centres importants de Balaguer i de Barcelona.

Fundà periòdics i creà entitats, de vegades dedicades, aquestes, a l'excursionisme, però sempre fidel a una línia dreta i lluminosa que simbolitzà el seu ideal.

Vida activa

Ja de molt jove, quan tenia tot just vint-i-sis anys, fou elegit secretari del Centre de Dependents del Comerç i de la Indústria. Des d'aquest càrrec organitzà un plebiscit entre els ajuntaments del Principat a favor d'un ideari autonò-

mic, i fou en aquesta ocasió que el líder de la Lliga, Francesc Cambó, el cridà un dia per a felicitar-lo i encoratjar-lo en la tasca empresa.

El 1923 continuà encara ocupant la secretaria d'aquell Centre, i acudí a una manifestació de l'onze de setembre, bon xic tumultuosa, cosa que li reportà de rebre en la seva persona els senyals físics i contundents que trobà enfront seu. Pocs dies després fou detingut i hagué de passar empresonat una curta temporada.

Tornà a Balaguer, la seva ciutat, l'any 1924, amb una fecunda experiència de la vida social però sense variar en el més mínim les seves concepcions sobre els problemes de la terra. Allí trobà dos homes comprensius i idealistes com ell, amb els quals lligà la seva actuació patriòtica: el pare escolapi Joan Roig, i el periodista Joan Sauret.

Un any després, el 1925, fundà amb Joan Sauret el setmanari balaguerí "Pla i Muntanya", que tanta popularitat aconseguí a Balaguer i tan alt prestigi es guanyà a la resta de Catalunya. Domènec Carrové hi inaugurà unes cròniques delicioses amb el títol "Com s'estava a la presó", en les quals rememorava el seu pas per la casa de reclusió barcelonina.

"Pla i Muntanya" tingué, en aquella època ja llunyana dels anys vint i trenta, una etapa molt brillant, aplegant les aspiracions dels balaguerins i acollint la col·laboració entusiasta de les dotzenes d'amics que manifestaven en les seves pàgines llurs inquietuds i llurs aficions literàries i espirituals. El periòdic es publicà sense interrupció fins l'any 1938 i, en la seva darrera època, perdé una mica la frescor i la qualitat dels primers temps per a esdevenir l'òrgan del Centre català republicà, adherit a l'Esquerra republicana de Catalunya.

L'incansable Domènec Carrové i Viola fundà, l'any 1926, el Centre excursionista balaguerí així com també un butlletí de la mateixa entitat, magnífica publicació dedicada al foment de l'excursionisme i a exaltar les belleses del paisatge i la riquesa de la nostra terra.

Un any després, el 1927, publicà una monografia de caràcter històric: *El pont de Balaguer*, on demostrà el seu amor gelós per a la ciutat dels comtes d'Urgell. En les seves abundoses col·laboracions adoptà sempre un estil d'acurada qualitat literària, potser un xic incisiu i irònic.

Durant la seva vida dedicà no poques energies a l'activitat política. Fou president, l'any 1930, del Centre català republicà de Balaguer, i en les eleccions del 12 d'abril de 1931 fou elegit regidor de l'Ajuntament, passant uns mesos després a ocupar l'alcaldia de la ciutat en ésser admesa la dimissió del senyor Francesc Xavier Rúbies.

El 6 d'octubre de 1934 continuà encara en el càrrec d'alcalde, cosa que li valgué, altre cop, d'ésser empresonat a Lleida durant uns mesos fins que fou jutjat, on resultà absolt. Tornà a l'Ajuntament l'any 1936, després del 16 de febrer, però per poc temps, perquè fou nomenat Comissari de la Generalitat a Lleida, i allí l'ensopegà el 18 de juliol.

Durant la guerra civil es reduí a casa seva, sense intervenir. Tanmateix, cregué prudent d'exiliar-se i marxà a França, on residí principalment a les ciutats de Montpeller i de Rodez, fins que tornà a Balaguer l'any 1945.

Els darrers anys

Ultimament, havia col·laborat a les pàgines d'aquest Butlletí amb un articles que recordaven els que feia, anys abans, a "Pla i Muntanya". Els temes predilectes de Domènec Carrové eren sempre la seva ciutat i la comarca de la Noguera, sobretot Camarasa i Ager.

Fou un home coratjós i gran treballador. A la seva taula tenia sempre algun estudi començat. L'any 1968 publicà una biografia del comte d'Urgell Jaume el Dissortat. I quan el sorprengué la mort, el dia 18 de novembre de 1969, estava treballant activament en una biografia del general Castells, un carlí d'Ager que adquirí una gran notorietat durant les guerres carlines del segle dinovè.

La ciutat de Balaguer trobarà a faltar aquest fill rellevant, i Catalunya el recordarà amb afecte i agraïment.

Joan Ventura (